

forening, der her er Tale om, har Ret til disse Begunstigelser ved de Indkøb, de har foretaget af Fæstegods og Bøndergods, og det derefter stedfundne Bortsalg deraf. Jeg vil forvare mig imod, at der i mine Udtalelser skulde ligge nogen Kritik af de paagældende Foreningers Virksomhed. Naar Fæsterne har ønsket en saadan Medvirken, er det noget, som de og de paagældende Godsejere selv maa afgøre, det har det offentlige ingen Grund til at blande sig i, og jeg vil i alt Fald ikke blande mig i det. Men det, som har Interesse, først og fremmest, synes jeg, for Finansministeriet og Finansministeren, men ogsaa for Rigsdagen, er, om en saadan Forening, fordi den er stiftet i Henhold til den Lov, der giver Stempelbegunstigelsen, kan sige: Saa har vi ogsaa Ret til Stempelbegunstigelsen ved de Transaktioner, der er foretagne ved Køb af Fæstegods af de paagældende Godsejere og derefter ved dets Bortsalg til de paagældende Fæstebønder. Efter hvad der er oplyst for mig, har man paa Fyn, hvor der i de sidste Par Aar er foretaget en stor Mængde Bortsalg af Fæstegods, fortolket Loven saadan, at til Købekontrakt er benyttet Papir til Takst 1 Kr., og tillige har man faaet alt det øvrige udført gratis, baade Tinglæsning og alle de Forretninger, som i det hele skal udføres paa Retskriverens Kontor, Panteattester o. s. v. Jeg tror, det vilde have sin Betydning, at den højtærede Finansminister udtalte sig om dette Spørgsmaal. Jeg er fuldstændig paa det rene med — og det har den højtærede Finansminister ogsaa oplyst os om i Udvalget —, at Finansministeren ikke skal spørges, men at de paagældende Retsbetjente i første Instans afgør Sagen. Men det har ikke des mindre Interesse at faa fastslaaet, hvordan Finansministerens Opfattelse af det paagældende Forhold er, og derefter, hvorvidt og i hvilken Udstrækning de paagældende Foreninger af vedkommende Retsbetjent har faaet den Stempelbegunstigelse, der nævnes i Loven.

Jeg har ikke overset — det maa jeg maaske nævne for at undgaa enhver Misforstaaelse —, at Stempeloven af 13. Maj 1911 § 63 bestemmer, at naar Ejendomme, der henhører til Bøndergods, sælges til Brugeren eller dennes Børn eller Svigerbørn, kan der benyttes Stempel til Takst 1 Kr. ved den første Afhændelse, men ikke senere. Saa vidt jeg har forstaaet, er imidlertid Forholdet ved Udstykningsforeningernes Medvirkning det, at det er Foreningen, der køber af vedkommende

Godsejer, og ved dette Køb kan Stempelovens § 63, saa vidt jeg kan se, ikke komme i Betragtning. Naar Udstykningsforeningen derefter sælger til hver enkelt af Fæstebønderne eller Husejerne, kan man selvfølgelig benytte sig af Retten efter Stempelovens § 63 for saa vidt og i det Omfang, hvori der sælges til den paagældende Bruger eller hans Børn eller Svigerbørn. Ved den første Overdragelse, altsaa hvor Udstykningsforeningen har købt, maa, gaar jeg ud fra, de paagældende Retsbetjente have givet Stempelbegunstigelsen i Henhold til den Lov, vi plejer at kalde Udstykningsloven, Loven om Udlaan til Udstykning af større Ejendomme, og det er her, jeg tror, der foreligger en Misforstaaelse hos de paagældende Retsbetjente. Det vilde interessere navnlig de paagældende Egne, men ogsaa det høje Ting, om man kunde faa Klarhed over, hvordan Forholdene ligger, og jeg haaber, at den højtærede Finansminister vil udtale sig om Sagen. Hvad jeg her har sagt, er ikke nogen Kritik af Udstykningsforeningernes Medvirkning ved Salg af Fæstegods. Det er kun min Hensigt at faa Klarhed over, hvad man har Ret til efter Loven af 11. April 1916, og hvad man ikke har Ret til.

Finansministeren (Brandes): Jeg ønsker straks at svare paa det Spørgsmaal, der er stillet mig af det ærede Medlem fra Verninge (Jensen-Sønderup). Spørgsmaalet er, om en Udstykningsforening, der optræder som Mellemand, kan jeg vel sige, ved Salg af en Samling af Fæstegods og dernæst ved Bortsalg af dette, falder ind under Loven af 11. April 1916, den man kortelig kalder Udstykningsloven. Jeg maa da først sige, at Spørgsmaalet har ikke hverken samlet eller for enkelte Tilfælde foreligget for Finansministeriet. Spørgsmaalet om Stempelafgift af Skøde og Tinglæsningsgebyr afgøres i første Instans af Retskriveren, og hverken for Finansministeriets 1ste Departement, der beskæftiger sig med Udlaaningen, og lignende efter Udstykningsloven, eller for Skattedepartementet, der beskæftiger sig med Stempelbegunstigelsen, har saadanne Tilfælde foreligget. Der er altsaa ikke endnu indkommet nogen Henstilling, som har givet Finansministeriet Anledning til at træffe nogen hverken principiel eller for det enkelte Tilfælde afgørende Bestemmelse. Men jeg maa sige, at den Omstændighed, at det er en Udstykningsforening, der køber Fæstegods og dernæst bortsælger det, ikke alene kan gøre, at Foreningens